

25.73x26.03	1	12	עמוד	השבו	מעריב	08/06/2015	48202695-6
המרכז הבינתחומי הרצליה - 84260							

נשיא המדינה מציב תמרור אזהרה בפני החברה הישראלית

נאום השבטים

■ "מדורת השבט כבר לא תשוב"
 "החברה שלנו מורכבת מארבעה שבטים מרכזיים השונים זה מזה"
 ■ "אם לא נצמצם את הפערים, לא נוכל להמשיך להיות כלכלה מפותחת, ומגפת העוני רק תחריף"
 ■ ■ נשיא המדינה נשא אתמול נאום כואב על מה שהוא מכנה "הסדר הישראלי החדש" IDC HERZLIYA

להמשיך להיות כלכלה מפותחת. מגפת העוני הקשה והכואבת, שכבר מכה בעוצמה במדינת ישראל, רק תחריף ותתרחב", הזהיר הנשיא. לדבריו, "יש מי שפשוט מציעים חילופי שטחים: שהרי אי אפשר לשנות את הדמוגרפיה, אבל אפשר לשחק עם הגיאוגרפיה. והרי כבר היה מי שאמר שבניכוי חרדים וערבים מצבנו מצוי, אבל הדחקה או מאבק לא יועילו. כולנו, חרדים וחילונים, דתיים וערבים, כאן כדי להישאר. עכשיו, אם אנחנו באמת רוצים להתמודד עם משמעותיות 'הסדר הישראלי החדש', הרי שעלינו להישיר אליו מבט אמיץ, ולשאול את עצמנו שאלות נוקבות".

ריבלין פירט את תוכניתו וטען כי בשלב הראשון כל מגזר צריך להרגיש כי יש לו ביטחון במדינתו. "הסדר החדש דורש מאיתנו לעבור מהתפיסה המקובלת של רוב ומיעוט. יהיה עלינו להבטיח שאף אזרח אינו מופלה לרעה או לטובה מתוקף השתייכותו המגזרית. כאשר רוב התפקידים הבכירים במשק מאוישים על ידי בני מגזר אחד או שניים הרי שלא ניתן יהיה לבנות כאן עתיד משותף. כדי לבסס את השותפות בינינו יהיה עלינו להבטיח 'חלום ישראלי' נגיש, אותו יוכלו להגשים כל צעיר וצעירה, שייבחנו אך ורק על פי כישורם, ולא על פי מוצאם".

"החלוקה החמורה הזאת של החברה הישראלית מתבטאת בראש ובראשונה בחלוקה לזרמי הינוך שונים ונפרדים. ילד מבית אל, ילד מרהט, ילדה מהרצליה וילדה מבית"ר עילית, לא רק שהם לא נפגשים - אלא הם גם מתחנכים לתפיסה שונה בתכלית לגבי ערכי היסוד ואופייה הרצוי של מדינת ישראל. האם תהיה זאת מדינה חילונית וליברלית, יהודית ודמוקרטית? האם תהיה זאת מדינת הלכה יהודית? או דמוקרטיה הלכתית? "תל אביב היא עיר של שבט, כפי שאום אל-פאחם היא עיר של שבט. כך גם אפרת, ובני ברק מהוות כל אחת עיר של שבט אחר. במדינת ישראל, המערכות היסודיות המעצבות תודעה, הן שבטיות ונפרדות, וכך גם כנראה יישארו. אם לא נצמצם את הפערים הנוכחיים בשיעור ההשתתפות בשוק עבודה וברמות השכר של הציבור הערבי והחרדי, שעתידים להיות מחצית מכוח העבודה - ישראל לא תוכל

ומבקש לדבר אתכם על דמוגרפיה. וזאת מפני ששינויים דמוגרפיים משמעותיים יורדים למהות ומכתיבים מהות. מעולם לא ראיתי, ולעולם לא אראה באף אדם או קבוצה המרכיבים את החברה הישראלית סכנה או חלילה איום. אבל אני עומד בפניכם היום מכיוון שאני מזהה איום ממשי בהדחקה הקולקטיבית שלנו את התמורות שעוברת החברה הישראלית בעשורים האחרונים, בהזנחת ההתמודדות עם מה שאני מכנה 'הסדר הישראלי החדש'".

ריבלין המשיך וטען: "מדובר בסדר שבו אין עוד רוב ברור, ואין מיעוטים ברורים. סדר שבו החברה הישראלית מורכבת מארבעה מגזרים, ואם נרצה, ארבעה 'שבטים' מרכזיים, שונים מהותית אלה מאלה, שילכו ויתקרבו זה אל זה בגורלם. סדר שבו, אם נרצה ואם לאו, 'מבנה הבעלות' על החברה הישראלית ועל מדינת ישראל משתנה לנגד עינינו".

אריק בנדר

נשיא המדינה, ראובן ריבלין, נשא אתמול נאום קשה ומטריד על החברה הישראלית והביע את דאגתו העמוקה מהתחלפים המתרחשים במגזרים שונים בארץ, ובמיוחד בזה החרדי והערבי.

"החברה הישראלית משנה את פניה. אין מדובר בשינוי של מה בכך, אלא בתמורות שיעצבו מחדש את הזהות שלנו כישראלים וישפיעו עמוקות על הדרך בה אנו מבינים את עצמנו ואת הבית הלאומי שלנו. מהשינוי הזה לא ניתן לברוח. התמורות הללו אולי יעוררו בחלקנו נוסטלגיה ל'ארץ ישראל הישנה והאהובה', אבל מדורת השבט היא כבר לא תשוב.

"בישראל יש מילה אחת שמוזמן הפכה לכלי נשק - 'דמוגרפיה'. במילה הזאת משתמשים בדרך כלל כשרוצים לתקף טענה מסוימת. ואולם בעלי האוזן המוזיקלית מבינים שבדרך כלל אין זאת אלא דרך מנומסת לכאורה לתאר אוכלוסייה כזאת או אחרת כאיום או כסכנה, כלא רצויה, כלא לגיטימית. פעם מופנית האצבע כלפי ערבים, פעם כלפי דתיים או חרדים, והכול בתלות בהקשר", אמר הנשיא. בשלב זה הוא פנה לקהל והודיע: "אני עומד לפניכם היום, במלאת שנה לכהונתי,

כאשר רוב התפקידים הבכירים במשק מאוישים על ידי בני מגזר אחד או שניים לא ניתן יהיה לבנות כאן עתיד משותף. יהיה עלינו להבטיח 'חלום ישראלי' נגיש, אותו יוכלו להגשים כל צעיר וצעירה, שייבחנו אך ורק על פי כישורם

צילום: ארז חרדי